

Haiglate tervishoiutöötajate tunnipalk

märts 2005

Tallinn
2005

Koostajad: Kristi Villsaar
Natalja Jedomskihh

Palume aruande andmete kasutamisel viidata veebiversioonile

SISSUKORD

1	Lühikokkuvõte	4
	Sissejuhatus.....	5
2	Uuringu valimi kirjeldus	7
3	Põhitunnipalk	10
3.1	Arstid.....	11
3.2	Õendusala töötajad	13
3.3	Hooldajad	14
4	Kogu tööaja tunnipalk.....	17
4.1	Arstid.....	17
4.2	Õendusala töötajad	17
4.3	Hooldajad	18
5	Järeldused.....	19
	Lisa 1.....	20

1 Lühikokkuvõte

Keskised tunnipalgad nii arstide, õendusala töötajate kui ka hooldajate puhul on kõrgemad kui palgakokkuleppes kehtestatud alammäär. Samas esineb aga kõigi ametialade puhul igas haigla liigis ka juhuseid, kus töötajatele makstakse vähem kehtestatud alammäärast.

Arstide keskmine põhitunnipalk 2005. aasta märtsis oli 99 krooni. Kõrgeimat keskmist põhitunnipalka said piirkondlikes haiglates töötavad arstid (110 kr/tund). Kõige madalam keskmine põhitunnipalk on arstidel hooldushaiglates (70 kr/tund) aga ka taastusravi haiglates (76 kr/tund). Alla palgakokkuleppes kehtestatud 66-kroonise tunnipalga alammäära oli tasustatud 19% kõigist arstidest.

Õendusala töötajate keskmine põhitunnipalk oli 46 krooni. Nagu arstid, saavad ka õed kõige kõrgemat keskmist põhitunnipalka piirkondlikes haiglates (52 krooni). Kõige madalam keskmine põhitunnipalk on hooldushaiglates (33 krooni). Alla palgakokkuleppes kehtestatud 34-kroonise tunnipalga alammäära oli tasustatud 5% kõigist õendusala töötajatest.

Hooldajate keskmine põhitunnipalk oli 26 krooni. Nagu arstide ja õdede puhul, on ka hooldajatel kõige kõrgem keskmine põhitunnipalk piirkondlikes haiglates (28 kr/tund) ja kõige madalam hooldushaiglates (22 kr/tund). Alla palgakokkuleppes kehtestatud 20-kroonise tunnipalga alammäära oli tasustatud 5% kõigist hooldajatest.

Sissejuhatus

Käesoleva statistilise vaatluse eesmärk on anda ülevaade keskmisest kuutasust ja tunnipalgast **haiglate tervishoiutöötajate** põhiametirühmade lõikes. Kõik tekstis kirjeldatud tasud ja tunnipalgad on näidatud koos tulumaksuga, töötuskindlustusmaksuga ja kohustatud isiku kohustusliku kogumispensioni maksuga. Avaldatavad keskmised palgad on taandatud täistööajaga töötaja kohta, et oleks võimalik võrrelda erinevaid kuupalku tegelikult töötatud ajast olenemata.

Alates 2002. aastast viib Sotsiaalministeerium haiglate seas läbi palgauuringut ühe kuu kohta. Kuni 2004. aastani koguti andmeid agregeeritud kujul. 2005. aastal võeti kasutusele uus meetodika, mille kohaselt koguti palgaandmeid individuaalandmete tasandil. Uuringu tulemuste analüüs on tehtud tervishoiutöötajate põhiametirühmade lõikes: arstid, õendusala töötajad (õed ja ämmaemandad) ja hooldajad¹.

Lähtudes statistika põhimõtetest ei kasutata kogutud üksikandmeid administratiivsetel ja järelvalve eesmärkidel. Andmeid avaldatakse vaid koondatult ja üldistatult.

Andmete kogumisel oli statistiliseks üksuseks haigla Eestis. Uuringu üldkogumi moodustasid aktiivsed üksused ning andmeid koguti kõikselt. 2005. aastal oli vastustega hõlmatud 49 asutust. Võrreldes eelmise aastaga muutsid mõned haiglad oma liiki, mistõttu võrdlemiseks on 2004. aasta andmed ümberarvutatud.

2005. aastal esitasid palgauuringu andmed 3 piirkondlikku, 4 kesk-, 11 üld-, 4 kohalikku-, 5 eri-, 5 taastusravi ja 17 hooldushaiglat. Andmed esitati kokku 3374 arsti, 6371 õendusala töötaja (õed ja ämmaemandad) ja 3816 hooldaja kohta. Need arvud ei näita siiski tervishoiutöötajate koguarvu haiglates, sest üks inimene võib olla osalise koormusega tööl mitmes haiglas. Seega näitavad antud arvud töökohti ametialadel.

Analüüsis on toodud välja brutopalka kaks erinevat liiki:

Põhitunnipalk. Arvestuslikult leitud tunnipalk. Koosneb põhipalgast ja regulaarselt makstavatest lisatasudest kvalifikatsiooni, staazhi, keele oskuse jms eest. See ei sisalda tasusid ületundide, õhtuse- ja öötöö ning puhkepäevadel töötamise eest makstud tasusid. Samuti ei sisalda mitteregulaarseid lisatasusid.

Kogu töötaja tunnipalk koosneb põhipalgast ja regulaarsetest ja mitteregulaarsetest lisatasudest, mis on arvestatud töötatud aja eest. Kogu töötaja tunnipalk koosneb järgmistest osadest: märtsikuu eest arvestatud ajatöö- ja tükitööpalk, lisatasud ületundide, õhtuse töö, öötöö, puhkepäevadel töötamise eest, lisatasud rasketes ja tervisekahjulikes tingimustes töötamise eest, kuupremia, kvalifikatsiooni-, keele- ja staazhitasu jt regulaarselt makstavad lisatasud.

Siia kulub ka loonustasu ehk tasu tootena või teenusena. Näiteks, tasu töötajale majutuse ja eluasemega seotud kulutusteks, auto kasutamine isiklikuks tarbeks jne. Siia kuulub ka mitteregulaarne lisatasu, mis sisaldab märtsikuu töötasuga koos välja makstavad kvartali- ja aastapremiaid, tulemustasusid, väärtustasusid jm mitteregulaarselt makstavaid lisatasusid ja preemiaid (mille arvestamise aluseks on olnud töötatud aeg). See palga liik on võetud analüüsi võrdlemise eesmärgil, kuna eelmiste aastate andmete kogumise meetodika võimaldas arvutada üksnes kogu töötaja tunnipalka.

¹ Töötajate klassifitseerimisel aluseks on rahvusvaheline ametite klassifikaator ISCO

Kogu tööaja tunnipalga põhjal on arvatud **arvestuslik aastakeskmise kuupalk**, et oleks võimalik võrrelda erinevate aastate palgataset ning tervishoiutöötajate palgataset riigi keskmise ja sotsiaal- ja tervishoiusektori keskmise palgaga. Arvestuslikult loetakse iga aasta puhul keskmiseks töötundide arvuks kuus 168. Seega arvestuslik aastakeskmise kuupalk on tunnipalk korrutatud 168 tunniga.

Arvestuslik aastakeskmise kuupalk on tinglik näitaja. Oluline on silmas pidada, et see ei ole samastatav tegelikult töötajatele keskmiselt välja makstud palgaga, mis on arvestuslikust keskmisest palgast väiksem. Arvestusliku palga teeb kõrgeks asjaolu, et selle arvutamisel on arvesse võetud väikese koormuse ja kõrge tunnitasega töötajad nii, nagu nad töötaksid sama kõrge tunnipalgaga täiskõormusega.

Ükski analüüsis kasutatud brutopalga liik ei sisalda puhkusetasusid ja teisi mitte töötatud aja eest makstud tasusid.

2 Uuringu valimi kirjeldus

Palgauuringu andmed esitasid 49 haiglat. Neist oli:

3 piirkondlikku haiglat;

4 keskhaiglat;

11 üldhaiglat;

4 kohalikku haiglat;

5 erihaiglat;

17 hooldushaiglat;

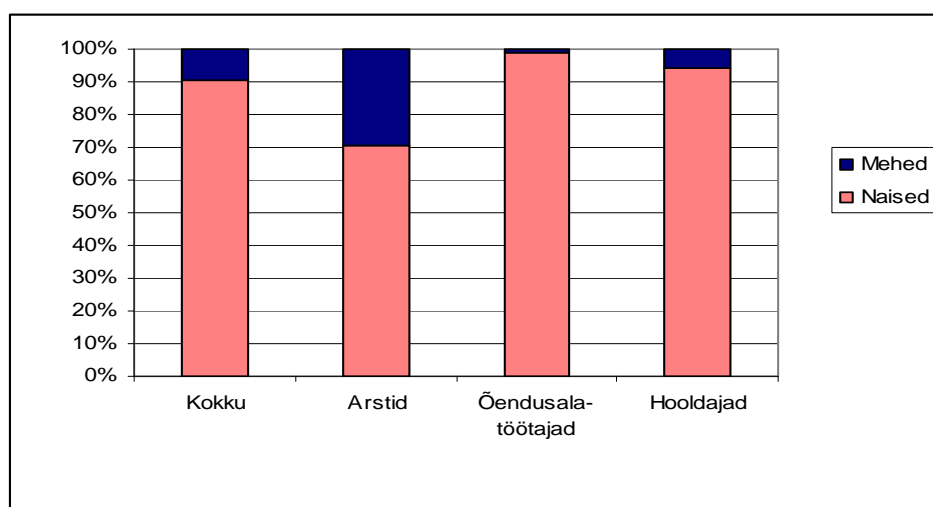
5 taastusravihaiglat.

Tabel 3.1 Tervishoiutöötajate arv ameti, soo ja haigla liigi järgi

	Arstid			Õed ja ämmaemad			Hooldajad			Kokku
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	
Piirkondlikud haiglad	1465	482	983	2499	38	2461	1758	128	1630	5722
Keskhaiglad	1050	246	804	1986	13	1973	913	28	885	3949
Üldhaiglad	582	188	394	1374	16	1358	841	56	785	2797
Kohalikud haiglad	80	26	54	154	1	153	53	...	53	287
Erihaiglad	107	33	74	109	1	108	48	1	47	264
Hooldushaiglad	60	16	44	177	1	176	157	3	154	394
Taastusravi haiglad	30	10	20	72	12	60	46	13	33	148
Kokku	3374	1001	2373	6371	82	6289	3816	229	3587	13561

Haiglates töötas kokku 3374 arsti, 6671 õendusala töötajat (õed ja ämmaemandad) ja 3816 hooldajat. Piirkondlikes haiglates töötas kokku 42% kõigist tervishoiutöötajatest, keskhaiglates 29%, üldhaiglates 21%. Teiste haigla liikide töötajate osakaal on väga väike – alla 3%.

Joonis 3.1. Tervishoiutöötajate sooline jagunemine

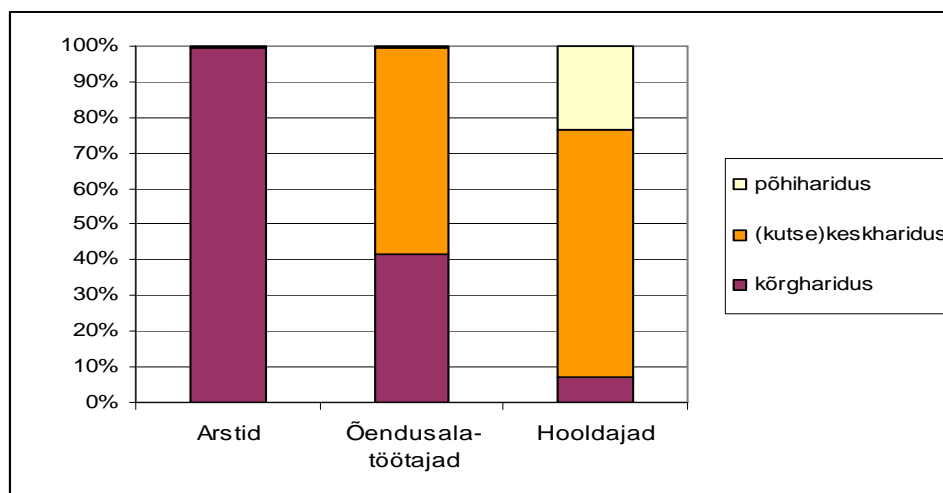

Tervishoiu töötajate seas on oluline naiste ülekaal (vt joonis 3.1). Kõigest 10% kõigist tervishoiutöötajatest on mehed. Ametialadest on meeste osakaal suurim arstide hul-

gas, kus ligikaudu 30% on mehed. Õendusalatöötajate hulgas on meeste osakaal marginaalselt väike. Hooldajatest on 6% mehed.

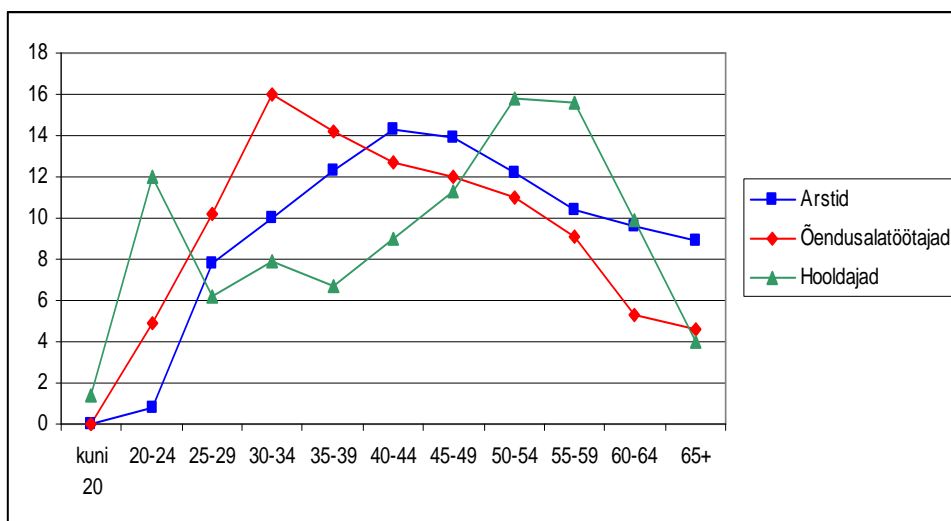
Arstid on kõik kõrgharidusega. Rohkem kui pooled õendusalatöötajatest on (kutses)keskharidusega ja veidi üle 40% kõrgharidusega. Valdav osa hooldajatest on (kutses)keskharidusega – ligikaudu 70%. Veerand hooldajatest on põhiharidusega ja ligikaudu 7% kõrgharidusega.

Joonis 3.2. Tervishoiutöötajate hariduslik jagunemine

Õendusala töötajaid on kõige rohkem vanusegrupis 30–39 (vt joonis 3.3 ja tabel 3.2). Vanemates vanuserühmades nende arv väheneb. Hooldajate hulgas on suurim vanuserühm 20–24, mis võib olla tingitud õpilaste hooldajana töötamisest arstiks või õeks õppimise perioodil. Samuti on hooldajate hulgas suur ka vanimate vanusgruppide osakaal. Ligi 30% kõigist hooldajatest on vanuses 50–59 eluaastat. Arstide hulgas on kõige rohkem keskealisi töötajaid. Üle 65-aastaste tervishoiutöötajate seas on arstide osakaal kõige suurem.

Joonis 3.3. Tervishoiutöötajate vanuseline jagunemine

Arstide keskmine vanus on 47 aastat, meesarstide vanus on ühe aasta võrra väiksem. Õdede keskmine vanus on veidi noorem kui arstidel – 43 aastat, kusjuures mehed on naistest keskmiselt 5 aastat nooremad. Hooldajate keskmine vanus on veidi madalam kui arstide oma, olles nii meestel kui naistel 44 aastat. Nii arstide, õendusalatöötajate kui ka hooldajate puhul on meeste osakaal noortemates vanusegruppides kõrgem kui naistel (vt tabel 3.2).

Tabel 3.2. Tervishoiutöötajad ameti, soo ja vanuse järgi

Vanusgrupp	Arstid			Õendusalatöötajad			Hooldajad		
	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised	Kokku	Mehed	Naised
kuni 20	0	0	0	0	0	0	1,4	3,9	1,2
20-24	0,8	0,5	0,9	4,9	14,6	4,8	12,0	33,6	10,6
25-29	7,8	9,1	7,2	10,2	18,3	10,1	6,2	11,4	5,9
30-34	10,0	12,0	9,1	16,0	15,9	16,0	7,9	3,9	8,2
35-39	12,3	13,1	12,0	14,2	8,5	14,3	6,7	4,4	6,8
40-44	14,3	13,3	14,7	12,7	9,8	12,7	9,0	11,8	8,9
45-49	13,9	14,7	13,6	12,0	13,4	12,0	11,3	6,6	11,7
50-54	12,2	12,6	12,0	11,0	9,8	11,0	15,8	6,1	16,4
55-59	10,4	8,8	11,0	9,1	3,7	9,1	15,6	10,0	16,0
60-64	9,6	7,3	10,5	5,3	4,9	5,3	9,9	4,8	10,2
65+	8,9	8,7	8,9	4,6	1,2	4,6	4,0	3,5	4,1
Kokku	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3 Põhitunnipalk

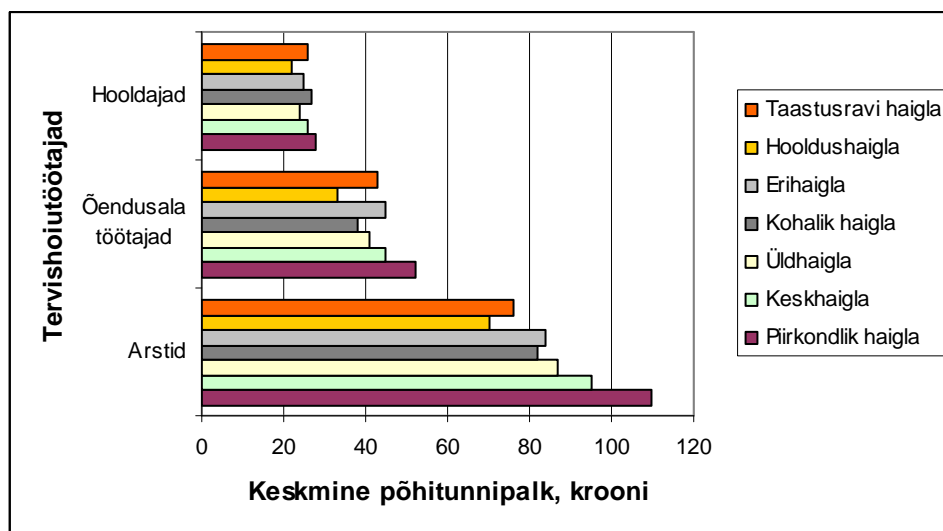
Arstide keskmine põhitöö eest makstud tunnipalk oli 2005.a **99** krooni. Õdede ja ämmaemandate keskmine tunnipalk moodustas 2005. aastal arstide keskmisest tunnipalgast 48%, olles **46** kr. Hooldajate keskmine tunnipalk moodustas 27% arstide keskmisest tunnipalgast ja 56% õdede ja ämmaemandate keskmisest tunnipalgast, olles **26** kr.

Tabel 4. Tervishoiutöötajate põhitunnipalk haigla liikide lõikes, märts 2005

	Haiglate arv	Arstid Kroonid	Õendusala töötajad Kroonid	Hooldajad Kroonid
Piirkondlikud	3	110	52	28
Keskhaiglad	4	95	45	26
Üldhaiglad	11	87	41	24
Kohalikud	4	82	38	27
Erihaiglad	5	84	45	25
Hooldushaigla	17	70	33	22
Taastusravihaigla	5	76	43	26
Kokku	49	99	46	26

Kõik tervishoiutöötajad teenivad ühe tunni jooksul keskmiselt kõige rohkem piirkondlikes haiglates ja kõige vähem hooldushaiglates. Arstidele makstakse piirkondlikes haiglates keskmiselt 110 kr/tund, õendusala töötajatele 52 kr/tund ja hooldajatele 28 kr/tund.

Joonis 4. Tervishoiutöötajate keskmine põhitunnipalk haigla liikide lõikes, märts 2005

3.1 Arstid

Kõrgeimat keskmist põhitunnipalka saavad piirkondlikes haiglates töötavad arstid. Kõige madalamad keskmised palgad on arstidel hooldushaiglates (vt tabel 4.1). Kuigi 2005. aastal peab palgakokkuleppe järgi olema arstide miinimumpalk 66 krooni tunnis, siis leidub arste, kellele makstakse 26 kr tunnis. Iga haigla liigi puhul esineb juhu- seid, kus arstide tunnipalk jääb alla kokkulepitud miinimummäära.

Arstide tunnipalkade varieeruvus on väga suur. Kõige kõrgem arstile ühe töötunni eest makstud palk 2005. märtsis oli 714 krooni ja kõige madalam 26 krooni. Kuigi erinevus madalaima ja kõrgeima tunnivalga vahel on suur, siis **50% arstidest saab põhitunnipalka, mis jääb vahemikku 66 ja 111 krooni.**

Palgamediaan on 82 krooni, mis näitab, et pooled arstidest teenivad alla 82 krooni tunnis ja pooled üle selle. Ka palgamediaan on kõige kõrgem piirkondlikes haiglates. Keskmiselt erineb tunnivalgast keskmisest tunnivalgast 53 krooni võrra, mis näitab veelkord, et arstide palgad on väga suure varieeruvusega. Kesksaiglates, üldhaiglates ja hooldushaiglates on kõige sagedamini makstav põhitunnitasu (mood) just kokkuleppe kehtestatud 66 krooni. Mõne haigla liigi puhul on kõige sagedamini esinev põhitunnipalk ka madalam kui 66 krooni.

Tabel 4.1. Arstide põhitunnipalk haiglate liikide lõikes (kroonid), märts 2005

	Min.	Maks.	Keskmine	Mediaan	Mood	Protsentiil 25	Protsentiil 75	St. hälve
Piirkondlik haigla	44	698	110	89	64	68	127	63
Kesksaigla	38	592	95	84	66	68	108	40
Üldhaigla	28	497	87	76	66	66	94	37
Kohalik haigla	27	714	82	70	70	66	82	74
Erihaigla	30	328	84	69	...	51	97	53
Hooldushaigla	29	293	70	64	66	50	77	39
Taastusravihaigla	26	150	76	64	64	59	92	31
Kokku	26	714	99	82	64	66	111	53

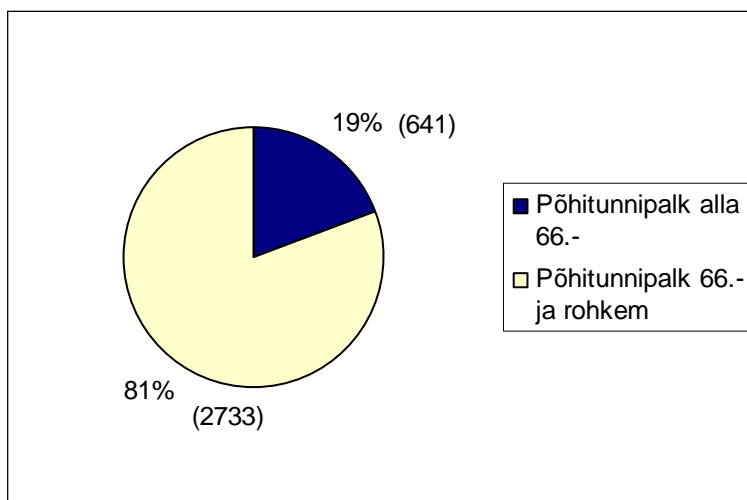
Palga jaotuvust iseloomustavad ilmekalt protsentiilid, mis näitavad kui palju töötajaid langeb vastavasse palgavahemikku. Protsentiilid näitavad hästi ka seda, kui suur osa inimestest kuulub palgahierarhia tippu ja kui suur osa selle alumisse ossa. Kõige madalama ja kõige kõrgema tunnivalga gruppi kuulub väga väike osa arstidest. Tabelist 4.2 on näha, et 5% arstidest saab tunnivalga 63 krooni või vähem, 66 krooni või madalamat tunnivalga saab 20% arstidest jne. Ilmneb ka, et kõigest 5% kõigist arstidest saab palka, mis on suurem kui 192 krooni tunnis. Üle 300 krooni suurust tunnivalga said märtsikuus 1% arstidest.

Tabel 4.2. Arstide jagunemine põhitunnipalga protsentiilidesse, märts 2005

	Põhitunnipalk	
Protsentiilid	5	63
	10	64
	20	66
	30	68
	40	74
	50	82
	60	91
	70	103
	80	122
	90	156
	95	192

Palgakokkuleppe järgi on 2005. aastal arstide miinimumtunnipalk 66 krooni. Alla kokkuleppelise miinimummäära teenisid 641 arsti, mis on 19% kõigist arstidest (vt joonis 4.1). Alates 2006.aastast on palgakokkuleppe kohaselt kehtestatud arstide tunnipalga miinimummääraks 75 krooni. Alla 75 krooni said 2005. aasta märtsis põhitunnipalka 40% kõigist arstidest.

Joonis 4.1. Alla tunnipalga alammäära tasustatud arstid

Analüüsidest alla miinimummäära jäävate arstide tunnipalga jaotumist ilmneb, et valdav enamus alatasustatud arstidest saab siiski tunnipalka vahemikus 63–65 krooni, mis ei ole palju vähem kokkulepitud alammäärast.

30-tunnise nädalakoormusega arstide keskmine tunnipalk (139 krooni) on kõrgem kui suurema nädalakoormusega arstidel. 35-tunnise nädalakoormusega arstid teenisid 122 krooni ja 40-tunnise koormusega 94 krooni tunnis. Töönädala pikkust reguleeriv seadus sätestab, et tervist kahjustaval töö ei tohi töötada rohkem kui teatud arv tunde. Kuna töö on tervisele ohtlik, siis on mõistetav, et selle töö eest makstakse ka kõrget tasu.

3.2 Õendusala töötajad

Õendusala töötajad on õed ja ämmaemandad. Õendusala töötajate keskmine põhitunnipalk 2005. aasta märtsis oli 46 krooni (vt. tabel 4.3). Nagu arstidki, saavad õed kõige kõrgemat keskmist põhitunnipalka piirkondlikes haiglates (52 krooni). Kõige madalam keskmine põhitunnipalk on hooldushaiglates (33 krooni). See on ka ainuke haigla liik, kus õdede keskmine põhitunnipalk jääb alla kokkulepitud miinimumi (34 krooni tunnis). Kokkuleppekohane minimaalne tunnipalk on kõige sagedamini maks-tav palk (mood) enamikes haiglaliikides.

Õendusala töötajate tunnipalgad on vähem varieeruvad kui arstide omad, mida näitab keskmise palga ja palgamediaani suhteline sarnasus. Kõige väiksem põhitunnipalk oli 11 krooni ja kõige suurem tunni eest makstud summa 196 krooni. Kuid ka õendusala töötajate puhul esineb iga haigla liigi puhul juhuseid, kus töötajale makstakse alla kokkulepitud palgaalammäära.

Tabel 4.3. Õendusala töötajate põhitunnipalk haiglate liikide lõikes (kroonid), märts 2005

	Min.	Maks.	Keskmine	Mediaan	Mood	Protsentiil 25	Protsentiil 75	St. hälve
Piirkondlik haigla	17	196	52	48	37	41	58	16
Keskhaigla	20	179	45	41	34	36	49	14
Üldhaigla	17	114	41	39	34	36	45	9
Kohalik haigla	21	80	38	38	34	34	39	8
Erihaigla	24	94	45	42	34	37	49	13
Hooldushaigla	11	71	33	34	34	27	38	9
Taastusravihaigla	22	79	43	40	32	34	50	12
Kokku	11	196	46	43	34	37	51	15

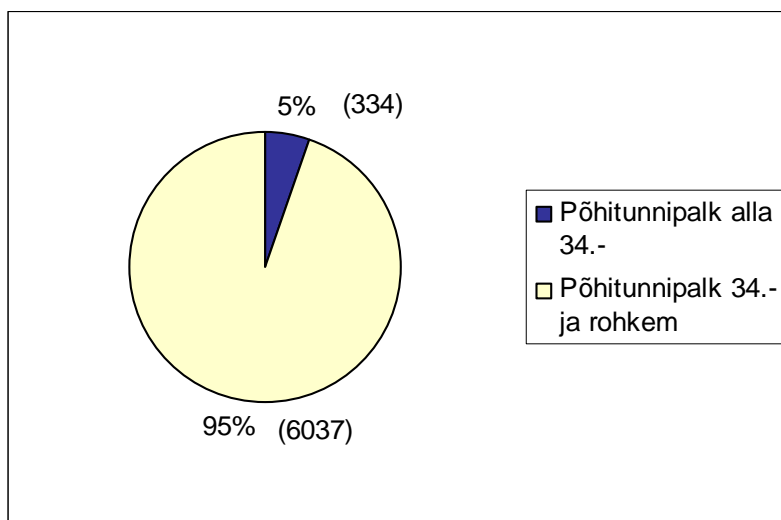
Nagu arstidel, on ka õdedel minimaalse ja maksimaalse tunnipalga vahe suur, kuid palgahierarhia alaossa ja tippu kuulujate osakaal on väike. 5% õdedest saab kokkulepitud alammäärast väiksemat palka (33 krooni või vähem) (vt. tabel 4.4). 40% õdedest saab keskmisest põhitunnipalgast kõrgemat töötasu. 5% saab tunnitasuks 72 krooni või enam. Märtsikuus sai 1% õdedest kõrgemat tunnipalka kui 100 krooni.

Tabel 4.4. Õendusala töötajate jagunemine põhitunnipalga protsentiilidesse, märts 2005

	Põhitunnipalk	
Protsentiilid	5	33
	10	34
	20	36
	30	38
	40	40
	50	43
	60	46
	70	49
	80	54
	90	63
	95	72

Alates 1. jaanuarist 2005.a. kehtib keskastme tervishoiutöötajatele ehk õdedele ja ämmaemandatele tunnipalga alammäär 34 krooni. 2005. aasta märtsikuus olid alla alammäära tasustatud 334 õendusala töötajat, mis on 5% kõigist õdedest (vt joonis 4.2). 2006. aastast alates on õdede ja ämmaemade tunnipalga alammääraks kehtestatud 39 krooni. Alla selle summa said 2005. aasta märtsis palka 33% kõigist õendusalatöötajatest.

Joonis 4.2. Alla miinimummäära tasustatud õendusala töötajad

Nii nagu arstide puhul, on ka õendusala töötajatel tervistkahjustava töö tõttu kõige kõrgem keskmine tunnipalk kõige lühema tööühega töötajatel. 30-tunnine tööühe (60 kr/tunnis), 35-tunnine tööühe (56 kr/tunnis) ja 40-tunnine tööühe (43 kr/tunnis).

3.3 Hooldajad

Hooldajate hulka kuuluvad hooldusõed, hooldajad ja põetajad (sanitarid). Hooldajate keskmine põhitunnipalk oli 26 krooni (vt tabel 4.5). Kõige kõrgem keskmine tunnipalk on jällegi piirkondlikes ja kõige madalam hooldushaiglates töötavatel hooldajatel. Kõige kõrgem põhitunnipalk, mida hooldajatele märtsi kuus maksti oli 187 krooni ja kõige väiksem 10 krooni. Hooldajate puhul on palgamediaan ja keskmine palk suhteliselt sarnased ning keskmine erinevus keskmisest 9 krooni, mis näitab et palgade hajuvus ei ole väga suur.

Kõige sagedamini makstav põhitunnipalk (mood) on enamike haigla liikide puhul 20 krooni, mis on täpselt palgakokkuleppes kehtestatud alammäär. Kuid palgauuringu andmed näitavad, et ka hooldajate puhul ei täideta alati palgakokkuleppe tingimusi. Täielikult täidetakse kokkuleppe tingimusi üksnes erihaiglates, kus mitte ükski hooldaja ei saa alammäärast madalamat palka. Kõigi teiste haigla liikide puhul esineb juhusid, kus teatud hulk hooldajaid saab miinimummäärast madalamat tunnitasu.

Tabel 4.5. Hooldajate põhitunnipalk haiglate liikide lõikes (kroonid), märts 2005

	Min.	Maks.	Keskmine	Mediaan	Mood	Protsentiil 25	Protsentiil 75	St. hälve
Piirkondlik haigla	15	168	28	25	20	23	29	9
Keskhaigla	15	178	26	24	20	22	27	8
Üldhaigla	10	53	24	23	20	21	26	5
Kohalik haigla	17	187	27	23	20	20	27	23
Erihaigla	20	34	25	25	...	23	28	4
Hooldushaigla	11	52	22	22	22	19	24	6
Taastusravihaigla	15	43	26	25	21	22	30	6
Kokku	10	187	26	24	20	22	28	9

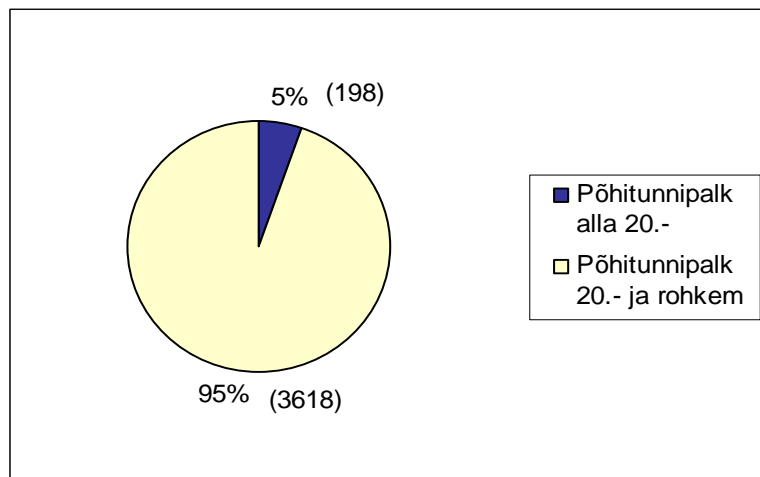
Ka hooldajate puhul ilmneb, et märgatavalt kõrge tunnitasega töötajate osakaal on väike. 5% hooldajatest saab suuremat tunnipalka kui 38 krooni (vt. tabel 4.6) ja kõigest 1% kõrgemat tunnipalka kui 55 krooni.

Tabel 4.6. Hooldajate jagunemine põhitunnipalga protsentiilidesse, märts 2005

	Põhitunnipalk	
Protsentiilid	5	19
	10	20
	20	22
	30	22
	40	23
	50	24
	60	25
	70	27
	80	29
	90	33
	95	38

Tervishoiuala töötajate palgakokkuleppe järgi peab 2005. aastal hooldajate tunnipalk olema vähemalt 20 krooni. Märtsi kuus said miinimummäärast madalamat tasu 198 hooldajat, mis on 5% kõigist hooldajatest (vt joonis 4.3).

Joonis 4.3. Alla miinimummäära tasustatud hooldajad, märts 2005

Alates 2006. aastast on kehtestatud hooldustöötajate tunnipalga alammääraks 23 krooni. Alla 23 krooni tunnis said 2005. aasta märtsis palka 31% kõigist hooldajatest.

Hooldajad, kelle normaalkoormus on 35 tundi nädalas, saavad kõrgemat tunnipalka kui 40- ja 30-tunnise nädalakoormusega töötajad. (30-tunnine töönael – 30 kr/tunnis; 35-tunnine töönael – 36 kr/tunnis; 40-tunnine töönael – 25 kr/tunnis). See tendents on vastupidine arstide ja õdede omale, kelle puhul olid kõige kõrgemini tasustatud just lühima töönaelaga töötajad.

4 Kogu tööaja tunnipalk

Kogu tööaja tunnipalk (vt definitsioon lk. 3) on arvatud, et võrrelda tervishoiutöötajate palka nende eelmise aasta palgaga ja Statistikaameti poolt arvatava riigi keskmise ja sotsiaal- ja tervishoiusektori keskmise palgaga.

4.1 Arstid

Võrreldes eelmise aastaga kasvas 2005. aastal arstide keskmine tunnipalk 24 krooni võrra e 30%, olles 103 krooni tunnis (2004 – 79 kr/tund) (vt tabel 5.1). Väiksem oli kasv erihaiglates (3%), mille üheks põhjuseks on, et nende haiglate palgatase oli ka varem suhteliselt kõrge. Kõige suurem on olnud palgatõus taastusravihaiglates, kus tunnipalk on võrreldes eelmise aastaga üle 60% kõrgem, kuid samas on taastusravi haiglates arstide keskmine palk ikka üks madalamaid (76 krooni tunnis).

Tabel 5.1 Arstide keskmised tunnipalgad haigla liikide lõikes, 2004 ja 2005

	2004		2005		Kasv
	Haiglate arv	Keskmine tunnipalk	Haiglate arv	Keskmine tunnipalk	%
Piirkondlikud haiglad	3	85	3	114	34%
Keskhaiglad	4	84	4	96	13%
Üldhaiglad	11	67	11	100	50%
Kohalikud	4	61	4	82	35%
Erihaiglad	5	84	5	87	3%
Hooldushaigla	18	62	17	71	14%
Taastusravi haigla	4	47	5	76	62%
Kokku	49	79	49	103	30%

Arvestuslik aastakeskmine kuupalk oli 2005. aastal 17 300 krooni (2004 – 12 800).

Riigi keskmisest brutopalgast, mis 2005.a. I kvartalis oli 7427 krooni, oli arstide arvestuslik aastakeskmine kuupalk ligi 2,3 korda kõrgem.

Tervishoiu ja sotsiaaltöö valdkonna keskmisest brutopalgast, mis 2005.a I kvartalis oli 7315 krooni, on arstide aastakeskmine kuupalk umbes 2,4 korda kõrgem. Viimase nelja aasta jooksul on arstide keskmine palk olnud pidevalt oluliselt kõrgem kui riigining tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna keskmised palgad.

4.2 Õendusala töötajad

Õendusala töötajate keskmine tunnipalk kasvas võrreldes 2004. aastaga 14 krooni ehk 40% (vt tabel 5.2). Kõige rohkem, üle 100%, kasvas õdede keskmine tunnipalk taastusravihaiglates. Üle 50% kasvas palk ka üldhaiglates. Teiste haiglaliikide puhul on kasv olnud väiksem. Hooldushaiglates on õdede keskmine tunnipalk jäänud peaaegu muutumatuks, olles suurenenud vaid 1 krooni võrra.

Tabel 5.2. Õendusala töötajate keskmised tunnipalgad haigla liikide lõikes, 2004 ja 2005

	2004		2005		Kasv
	Haiglate arv	Keskmine tunnipalk	Haiglate arv	Keskmine tunnipalk	%
Piirkondlikud haiglad	3	40	3	54	34%
Keskhaiglad	4	38	4	47	24%
Üldhaiglad	11	30	11	47	55%
Kohalikud	4	31	4	41	33%
Erihaiglad	5	39	5	48	22%
Hooldushaigla	18	35	17	36	2%
Taastusravi haigla	4	23	5	48	112%
Kokku	49	35	49	49	40%

Õdede ja ämmaemandate **arvestuslik aastakeskmise kuupalk** oli 2005. aastal 8232 krooni (2004 – 5746). Võrreldes riigi keskmise palgaga (2005.a. I kvartalis 7427 krooni) ja tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna 2005.aasta I kvartali keskmise palgaga (7315 krooni) on õdede ja ämmaemandate keskmine kuutöötasu eelnimetatutest vastavalt 11 ja 12 % kõrgem. Kui vaadelda õendusala töötajate palga muutumist perioodil 2002–2005, siis ilmneb, et 2005. aastal ületab õendusala töötajate keskmine kuupalk esimest korda riikliku ning tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna keskmise palga.

4.3 Hooldajad

Hooldajate keskmine tunnipalk kasvas võrreldes 2004. aastaga 6 krooni ehk 30% (vt tabel 5.3). Kõige rohkem kasvas hooldajate tunnipalk kohalikes haiglates – üle 60%. Ligi 50% kõrgemini tasustatud on ka taastusravi haiglate hooldajad.

Tabel 5.3. Hooldajate keskmised tunnipalgad haigla liikide lõikes, 2004 ja 2005

	2004		2005		Kasv
	Haiglate arv	Keskmine tunnipalk	Haiglate arv	Keskmine tunnipalk	%
Piirkondlikud haiglad	3	21	3	28	32%
Keskhaiglad	4	21	4	26	24%
Üldhaiglad	11	20	11	26	32%
Kohalikud	4	17	4	28	62%
Erihaiglad	5	21	5	27	28%
Hooldushaigla	18	31	17	24	-23%
Taastusravi haigla	4	18	5	27	48%
Kokku	49	21	49	27	30%

Hooldushaiglates on hooldajate palk võrreldes 2004. aastaga hoopis vähenenud ja päris palju – 23% võrra. Sellist muutust on raske põhjendada. Hooldajate **arvestuslik aastakeskmise kuupalk** oli 2005. aasta 4536 (2004 – 3430) krooni.

Võrreldes 2005. aasta I kvartali riigi keskmist (7427 krooni) ning tervishoiu ja sotsiaalvaldkonna keskmist (7315 krooni) hooldajate aastakeskmise kuutöötasuga ilm-

neb, et hooldajate palk on ligi 1,6 korda madalam. Perioodil 2002 – 2005 on hooldajate kuupalk olnud pidevalt palju madalam kui ülalnimetatud võrdluseks võetud keskmised palgad.

5 Järeldused

Andmete analüüsist ning vestlustest andmeesitajatega võib järeldada, et tervishoiutöötajate tegelikud palgad võivad esitatud andmete põhjal arvatust siiski mõnevõrra erineda järgmistel põhjustel.

Esiteks võib oletada, et aruandluses ei kajastu kõik tegelikult töötatud tunnid, kuna seadusega piiratud tööaega ületavaid tunde ei registreerita. Samuti ei peeta kõigis asutustes eraldi arvestust lisatundide kohta. Samas kajastavad väljamakstud töötasude numbrid ilmselt tegelikkust. Kuna tunnipalk arvutatakse töötasu jagamisel töötundidega, siis võib sellisel meetodil arvatud tunnipalk olla tegelikust erinev. Seda muutust aitaks kõrvaldada täpsem tööaja arvestus.

Teiseks tuleb silmas pidada, et keskmisest oluliselt kõrgemaid tunnipalku teeniti enamasti madala töökoormuse korral. Keskmise kuupalga arvutamisel aga lähtuti tunnipalgast sõltumata sellest, kui mitme tunni eest kuus sellist tunnipalka teeniti. Seega tuleb arvestada, et aastakeskmise kuupalk on tinglik näitaja ning ei ole samastatav töötajatele tegelikult välja makstud palgaga.

Lisa 1

Palgauuringu objektid

- 1 AS Kliinik Elite
- 2 AS Fertilitas
- 3 AS Ida-Tallinna Keskhaigla
- 4 AS Järvamaa Haigla
- 5 AS Kallavere Haigla
- 6 AS Lääne-Tallinna Keskhaigla
- 7 AS Põlva Haigla
- 8 AS Rakvere Haigla
- 9 AS Tapa Haigla
- 10 AS Valga Haigla
- 11 AS Viimsi Haigla
- 12 SA Kuressaare Haigla
- 13 SA Ahtme Haigla
- 14 SA Elva Haigla TM
- 15 SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsiooni Keskus
- 16 SA Hiiumaa Haigla
- 17 SA Jõgeva Haigla
- 18 SA Kiviõli Tervisekeskus
- 19 SA Narva Haigla
- 20 SA Otepää Tervisekeskus
- 21 SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla
- 22 SA Pärnu Haigla
- 23 SA Rapla Maakonnahaigla
- 24 SA Rõngu Hooldusravikeskus
- 25 SA Tallinna Lastehaigla
- 26 SA Tartu Ülikooli Kliinikum
- 27 SA Läänemaa Haigla
- 28 Wismari Haigla AS
- 29 AS Räpina Haigla
- 30 OÜ Suure-Jaani Ravikeskus
- 31 SA Abja Haigla
- 32 EELK Tallinna Diakooniahaigla
- 33 SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskus
- 34 SA Lõuna-Läänemaa TSK
- 35 SA Peipsiveere Hooldusravikeskus
- 36 SA PJV Hooldusravi
- 37 SA Sillamäe Hooldushaigla
- 38 SA Võnnu Haigla
- 49 SA Viljandi Haigla
- 40 AS Lõuna-Eesti Haigla
- 41 Märjamaa Haigla AS
- 42 SA Jõhvi Haigla
- 43 SA Sillamäe Haigla
- 44 SA Mustvee Tervis
- 45 Keila Südamekliiniku AS
- 46 AS Keila Taastusravikeskus
- 47 SA Koeru Hooldekeskus

48 SA Ida-Virumaa Keskhaigla
49 Loxsa Ravikeskus